

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 726. Usque Ad Annum 813

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117859

§.2. S. Germani Constantinopolitani Epistola Apologetica pro Imaginibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66091](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66091)

Hæc dicente Imperatore ingemuit populus, & ille plura tunc addere non ausus, etiam in alium sensum verba sua detorque conabatur; at erroris principio generosum pectus opposuit S. Germanus Patriarcha Constantinopolitanus, coram Imperatore affirmans, Christianos semper habuisse imagines, seque ad earum defensionem mori paratum esse.

Sæcul. VIII.
A. C. 727.

§. II.

S. Germani Constantinopolitani Epistola Apologetica pro Imaginibus.

Sanctus Germanus nihil non egit, ut eos Episcopos, qui Imperatoris errori consentiebant, præsertim Constantinum Episcopum Nacoliensem, hujus Hæresis Auctorem, ad sanam Doctrinam reduceret. Tres habemus epistolas, quas Germanus de hac materia scripsit. Prima ad Joannem Episcopum Synnadensem in Phrygia Constantini Metropolitam data est, in qua dicit: *Tarasius Patricius reddidit mihi epistolam tuam, in qua de Episcopo Nacoliensi mentionem facis. Itaque certio rem te facio, quod antequam illam accepissem, cum Episcopus iste ad me venisset, de Imaginibus conferre cæperimus, & ego ipsius mentem examinaverim (jam enim eum fama mihi suspectum reddiderat) hæc autem in defensionem suæ opinionis*

Conc. 7. Act.
4. tom. 7. p.
290.

Sæcul. VIII. *nionis attulit, ut omnia tibi ordine re-*
 A. C. 727. *feram. Cum ergo, inquit, audivissem illa*
 Deut. 5. 8. *Scripturæ verba: non facies tibi Sculpti-*
le, ut adores illud, nec similitudinem om-
nium, quæ in Cælo sunt desuper, & quæ
in terra deorsum. Dixi, opera hominum
non sunt adoranda; sed credimus, S. Mar-
tyres omni honore dignos esse, & eorum
Intercessionem imploramus. Respondi:
Fides Christiana, ejusdem cultus & adora-
tio in Deum solum referuntur, sicut scri-
ptum est: Dominum Deum tuum adora-
bis & illi soli servies. In Deum solum
Doxologia nostra & Cultus noster dirigi-
tur. Doxologia est illa oratio, qua Eccle-
sia frequentissime utitur, Gloria Patri &
Filio & Spiritui Sancto. Tum S. Ger-
manus prosequitur: non adoramus crea-
turam, avertat Deus! nec reddimus Ser-
vis nobis similibus Cultum soli Deo debi-
tum. () Quando coram Imperatoribus*
& Principibus terræ prosternimur, id non
fit in eum finem, ut eos adoremus, sicut ad-
oramus Deum. Nathan Propbeta in ter-
ram prostratus est coram Davide, qui
utique homo erat; nec ullibi legimus Pro-
phetam ideo reprehendi. Et quando Ima-
gines fieri permittimus, non ideo quid-
quam

(*) Testimonium adversus Protestantes præ-
 clarum ab Oriente & ex ore Patriarchæ Constan-
 tinopolitani productum!

quam perfectioni Cultus Divini demptum volumus; nullam enim facimus ad exhibendam Divinitatem invisibilem, quam nec Angeli capere valent. (*)

Cum vero Filius Dei pro nostra Salute homo fieri dignatus sit, Humanitatis ipsius simulacrum exhibemus ad roborandam fidem nostram, atque ut demonstramus, Filium Dei Naturam nostram non fictē, sicut aliqui veteres Hæretici docuerunt, sed vere & re ipsa assumpsisse. Hac mente Imagines ejus salutamus, & honorem cultumque congruum exhibemus, ut scilicet Incarnationem ejus in memoriam revocemus. Imaginem S. Matris ejus quoque pingimus, ut confiteamur, cum femina esset, & ejusdem, ac nos sumus, naturæ, eam Deum Omnipotentem concepisse & peperisse. Admiramur etiam, & magni facimus Beatos Martyres, Apostolos, Prophetas & omnes Viros Sanctos, qui vere Dei Servi fuerunt, bonis suis operibus, veritatis prædicatione, & patientia in adversis probati, qui Dei amici sunt,

A 3

&

Sæcul. VIII.
A. C. 727.

S. Germani
Epistola.

(*) Ex his S. Germani verbis cognoscimus, illa ætate necdum morem fuisse pingendi Sanctissimam Trinitatem, quia id, quod invisibile est, capi non posset. At hodie etiam tres Personas Sanctissimæ Trinitatis exhibere licet; sed sub illa solum specie, sub qua in S. Scriptura hominibus aliquando apparuisse leguntur. Epist. Dogm. Bened. XIV. 1744.

Sæcul. VIII. A. C. 727. *Et magna apud eum gratia valent. Pinguimus eorum Imagines, ne fortitudinis eorum, Et gratissimi obsequii Deo præstiti memoria pereat. Non vero dicimus, eos Naturæ Divinæ esse participes, nec eis honorem, Et adorationem Deo competentem tribuere intendimus, sed affectum, quo ipsos prosequimur, ostendimus, Et conspectu picturæ veritatem rerum, quas auribus percepimus, confirmamus. Nam quia carne Et sanguine constamus, opus est, ut usu oculorum animam nostram de quarundam rerum veritate certam reddamus.*

S. Germanus epistolam claudit in hunc modum: *hæc omnia exposuimus præsentem Nacolio Episcopo, qui hanc Doctrinam recepit, Et coram Deo professus est, quod hæc credat, nec quidquam dicturus aut facturum esset, quod populis scandalo esse possit. Igitur Episcopos Provinciæ tuæ fatigare noli, Et cave, ne res ista tibi metipsum scandalo sit; sed voca eum, hanc epistolam prælege, Et compelle, ut consentiat.*

Constantinus Episcopus Nacoliensis hujus epistolæ ipsemet gerulus secreto retentam Metropolitæ suo non reddidit.

Taras. Conc. p. 295. Hinc Germanus Patriarcha ad ipsum Constantinum scripsit in hunc modum: *Scripsit mihi Joannes Synnadenensis Metropolita, epistolam meam a te sibi redditam non fuisse. Doleo vehementer, quod te*
nec

nec timor Dei, nec caritas, nec honor, quo Jesu Christi membra se mutuo professuntur, moveat. Jam autem precipio tibi, ut tu ipse sine cunctatione priorem epistolam meam Metropolita tuo reddas, eadem juxta Hierarchiam Ecclesiasticam obedientiam praestes, & in proposito, quod professus es, Doctrinam nostram tenendi, abjecto proprio judicio, perseveres; Non enim, ut arbitror, tibi exciderit, quod me rogaveris, ut reciperem abdicationem Episcopatus tui voluntariam sub praetextu, quod aliqui seditionem in te commoverent, objicientes crimen, cujus tibi conscius non esses. Affirmaisti apud me, te nec dicto nec facto Domino Nostro aut Sanctis ejus in causa Imaginum ipsorum contumeliam intulisse, sed solummodo Doctrinam Scripturae exposuisse, honorem Divinum Creaturae neutiquam esse tribuendum. Praelegi tibi, quae ad Metropolitam tuum scribebam; dixisti, te consentire; & alterum hujus epistolae exemplum tibi tradidi. Cave igitur, ne innocenti populo scandalum crees, & memento, terribile Judicium Dei in Auctores scandali futurum. Ceterum scias, me tibi, donec epistolam meam Metropolita tuo reddideris, in Nomine Sanctae Trinitatis omnes Episcopi functiones interdicare. Malo enim aliquo rigore uti, quam me ipsum coram Deo reum facere.

Sæcul. VIII.
A. C. 727.

Sæcul. VIII.

A. C. 727.

to I. Conc.

p. 298.

p. 299.

Germanus Patriarcha ad Thomam quoque Episcopum Claudiopolitanum, in Imagines bellum moventem, dedit Epistolam. In ea dicit præter alia: *Diu apud nos fuisti, in una domo versabamur, interdum Quæstiones ex S. Scriptura afferbas; at nunquam vel unico verbo de Imaginibus Sanctorum, Jesu Christi, aut S. Matris ejus mentionem injecisti. Altissime de hac materia siluisti. Nunc vero delatum est ad me, quod in Civitatem tuam reversus Imagines aufervi jusseris, simulans, id communi consensu, & firmo Decreto fuisse statutum. Vix id a te fieri potuisse, mihi satis persuadeo; meum tamen est, ut quid de hac Quæstione sentiam, tibi aperiam. Inprimis memineris, semper quidem Episcopis Doctrinam novam esse vitandam, tunc vero summopere, quando exinde occasio scandali populo fideli nasci potest, & illud novum Consuetudini ab antiquis temporibus in Ecclesia stabilitæ adversatur. Præterea Episcoporum est calumnias, quas Infideles adversus Ecclesiam congerunt, refutare, & demonstrare, quod nostra Doctrina non solum sublimis & Divina, sed etiam immutabilis sit. Porro non hodie primum Judæi & veri Idololatræ id nobis exprobrant, non alio sane consilio, quam ut Fidelibus famam eripiant. Non enim ipsis curæ est, nos a cultu hominum abstrahere, ipsis, inquam,*
qui

qui nihil nisi homines colunt, præter res
 sensibiles nihil agnoscunt, qui Naturam Di-
 vinam omnibus, quibus possunt, modis de-
 primunt, dum eam uni loco affigunt, &
 simulacris corporeis repræsentant. Quod
 spectat ad Saracenos seu Musulmannos,
 illis lapidem nigrum quadratæ Domus
 Meccensis, præcipuam peregrinationis
 eorum causam, exprobrat.

Sæcul. VIII.
 A. C. 727.

vid. Bibl.
 Orient. p. 97.

Deinde S. Germanus fusissime differit
 de puritate Religionis Christianæ, cujus
 Actus Adorationis in nullam aliam rem,
 quam in Deum invisibilem, atque inac-
 cessibilis Gloriæ Regem dirigitur. Econ-
 tra, inquit, Idololatræ credunt, se Deum
 facere, qui prius non existebat, & si de-
 struatur, credunt, se non amplius Deum
 habere, nisi alium similem faciant. Ho-
 nores, quos Diis suis exhibent, satius tur-
 pitudines dixeris, verba proferuntur ob-
 scæna & actus perpetrantur, qui nequidem
 honeste nominentur. Verum enimvero San-
 ctorum Imagines, quæ in domibus Christia-
 norum sunt, unice ad virtutem excitant,
 eo ferme modo, quo piorum virorum ser-
 monibus ad devotionem invitamur; nam
 Imagines sunt Historiæ compendium, &
 omnia ad Cælestis Patris gloriam referun-
 tur. Quando Imaginem Jesu Christi ado-
 ramus, non adoramus colores ligno illitos,
 sed Deum invisibilem, qui est in Sinu Pa-
 tris, in Spiritu & veritate adoramus.

p. 301.

p. 302.

p. 303.

p. 306.

A 5

Et

Sæcul. VIII. Et infra: *Ubi persecutionum finis fuit,*
A. C. 727. *celebrata fuere Concilia Oecumenica, in*
quibus Canones conditi de rebus longe mi-
noris momenti, quam Doctrina de colen-
dis Imaginibus. Hæc tamen omnino ma-
turo examini subjicienda fuisset, si hæc an-
tiqua consuetudo nos contra præceptum
Sacrarum Litterarum in Idololatriam in-
duceret, & a Deo averteret. Nam qui
promisit Apostolis, futurum se cum ipsis
usque ad consummationem Sæculi, idem et-
iam promisit Episcopis, post Apostolos Ec-
clesiam rectoris. () Porro qui dixit, se*
in medio duorum vel trium in Nomine
ejus congregatorum futurum, sine dubio
tantam Episcoporum frequentiam ex amo-
re veræ Religionis congregatam suo lumi-
ne non destituisset, præsertim cum mos
colendi Imagines non in minoribus, aut
paucioribus civitatibus, sed ferme in om-
nibus Provinciis, primis, & illustrissimis
Ecclesiis invaluerit.

Imagines ex
antiquo mo-
re colendæ,

Exod. 20 4.
Deut. 5. 8.

Postea respondet ad objectionem ex
 Sacra Scriptura depromptam, ubi Deus
 prohibet, ne Judæi facerent similitudi-
 nem omnium, quæ in Cælo vel super
 terram sunt; *sensus præcepti, inquit, ma-*
nifeste

(*) S. Germanus hic clare edicit suam sen-
 tentiam; nempe cui a Jesu Christo Assistentiam
 Spiritus Sancti & Infallibilitatem promissam fuisse
 crediderit.

nifeste patet, nimirum Naturam Divinam Sæcul. VIII.
A. C. 727.
esse invisibilem & incomprehensibilem.

Nec quisquam putet, Deum aliquid cum
imaginibus corporeis habere commune.

Nam postquam dixit Dominus: non vidi- Deut. 4.
stis aliquam similitudinem, in die qua lo-
cutus est vobis Dominus in monte Horeb,

statim addidit: ne forte decepti faciatis
vobis sculptam similitudinem, & reli-
qua &c. tum ut in eis memoriam vituli
aurei revocaret, tum ut a moribus Agy-
ptiorum, quos noverant, abstraheret. Id

ipsum dicit S. Paulus ad Athenienses; Act. 17. 29.
Genus ergo cum simus Dei, non debemus æsti-
mare auro, aut argento, aut operi homi-
num, Divinum esse simile. Porro unum

Deum agnoscimus, ipsum solum adoramus,
& ipsi soli Sacrificium per Jesum Chri-
stum offerimus. Item: Christiani nullum

cultum aut honorem exhibent imaginibus p. 311.
parentum, aut amicorum suorum; sed cum

aspicimus imaginem Viri Sancti, Gloriam
Deo damus. Item: nemo scandalizetur,

si Imagines Sanctorum accensis cereis, p. 314.
vel odoribus bonorentur, nam virtutum

Symbola sunt, quibus Sanctorum lumen
Spirituale, & inspiratio Spiritus S. signi-
ficantur. Et infra: Tandem, non exigui

momenti argumentum est, quod Deus sæ- ibid.
pe in Imaginibus miracula patraverit;

multa ejusmodi prodigia referuntur, quale
est liberatio a morbis, quod nos ipsi experti
sumus,

Sæcul. VIII. *sumus, tum maleficia sublata, & appari-*
 A. C. 727. *tiones in somno. Illud vero extra omne*
 dubium, & nemine reclamante certum,
 quod Imago S. Virginis, quæ erat Sozo-
 poli in Pisidia, manu sua picta odorem li-
 quidum effuderit; cujus rei plures testes
 p. 315. *adsunt. Ceterum S. Germanus non de*
 aliis loquitur nisi de Imaginibus plana
 superficie pictis, nec aliæ secundum mo-
 rem Græcorum, quem hodieque servant,
 in Ecclesiis conspiciebantur. Hinc lo-
 quens de Statua ænea, quam Hæmor-
 rhoissa in honorem JEsu Christi posuerat,
 addidit: quod non ideo memoramus, ac si
 Sup. l. XV. *mens esset affirmare, faciendas nobis esse*
 statuas æneas. Hæc mihi in tribus epi-
 §. 10. *stolis S. Germani memoratu digna visa*
 ibid. *sunt.*

§. III.

Epistola Papæ ad S. Germanum.

Conc. 7. Act. *Cum S. Germanus rem gravissimi mo-*
 4. p. 282. 283. *menti ad Gregorium Papam detu-*
 lisset, respondit ille data proluxa Episto-
 la, in cujus initio gratulatur Patriarchæ,
 quod vigore Sacerdotali Doctrinam Ec-
 clesiæ defendat. Deinde Ecclesia, in-
 quit, quamquam non nulli id somnient,
 nunquam fallitur, & huic Traditioni cum
 Paganorum moribus nihil commune est.
 Ex Intentione, non Actione judicabimur.
 Si Prophetarum oracula per Incarnatio-
 nem